



Warszawa, 8 września 2022 r.

Szanowny Pan Adam Niedzielski, Minister Zdrowia,

Szanowny Panie Ministrze,

W imieniu Green REV Institute, operatora koalicji Future Food 4 Climate zwracamy się do Pana Ministra z prośbą o uwzględnienie kompleksowego podejścia i narzędzi One Health w pracach nad roboczym instrumentem WHO dot. zapobiegania pandemiom, gotowości i reagowania (tzw. Traktatem Pandemicznym).

Międzynarodowy Organ Negocjacyjny (INB) przy wsparciu Biura WHO opracował projekt roboczy instrumentu WHO dotyczącego [zapobiegania pandemiom, gotowości i reagowania na nie](#), do rozważenia przez państwa członkowskie. Termin zgłaszania uwag przez państwa członkowskie upływa 15 września 2022 r.

Aby zapobiec rozprzestrzenianiu się chorób, potrzebujemy narzędzi z zakresu One Health, które skupiają się na przeciwdziałaniu wybuchowi epidemii. Dzięki podejściu łączącemu prawa człowieka, ochronę zwierząt oraz ekosystemów możemy naprawdę chronić społeczności, zwierzęta i środowisko. Musimy również porzucić tradycyjny podział na zdrowie ludzi, dobrostan i prawa zwierząt i środowisko, ponieważ podejście do zdrowia skoncentrowane wyłącznie na człowieku nie uwzględnia tego, w jaki sposób działalność człowieka wpływa na ludzi i przyrodę oraz w jaki sposób skutki szkodenia zwierzętom i przyrodzie szkodzą nam.

Kiedy cierpią zwierzęta i środowisko, cierpimy również my. To szersze rozumienie One Health jest odzwierciedlone w definicji OHHLEP i powinno być konkretnie odzwierciedlone w strategiach One Health.

Aż trzy czwarte wszystkich nowych pojawiających się chorób zakaźnych to choroby odzwierzęce, dlatego wydaje się oczywiste, że to ryzyko powinno być traktowane priorytetowo

[kontakt@greenrev.org](mailto:kontakt@greenrev.org) | Giordana Bruna 34 / skrytka 5, 02-523 Warszawa, Polska

KRS 0000521182 | NIP 5213677634 | REGON 147376122



w odniesieniu do ryzyka przyszłych pandemii! Sars-CoV-2, MERS, Ebola i HIV pochodzą od zwierząt i spowodowały niezliczone zgony ludzi na całym świecie. Badania oparte na dowodach naukowych potwierdzają, że degradacja ekosystemu, utrata różnorodności biologicznej, niszczenie siedlisk i eksploatacja zwierząt odgrywają znaczącą rolę w powstawaniu nowych chorób zakaźnych.

Konsekwencje tego faktu są bardzo jasne: jeśli chcemy skutecznie chronić ludzi, musimy chronić zwierzęta pozaludzkie.

Traktat Pandemiczny, który skutecznie zabezpiecza zdrowie publiczne, musi nadać priorytet środkom, które faktycznie zapobiegają pojawianiu się patogenów odzwierzęcych, ich mutacji i przenoszeniu się na ludzi.

Środki zapobiegawcze powinny być zgodne z nową definicją One Health, która została zmieniona przez panel ekspertów wysokiego szczebla One Health w 2021 r. Uznaje ona, że zdrowie i dobrostan ludzi, zwierząt tzw. domowych i dzikich, roślin i szerszego środowiska są ściśle powiązane i wzajemnie się przenikają. Mając to na uwadze, należy zająć się konkretnymi czynnikami ryzyka.

Władze Unii Europejskiej coraz silniej pracują nad wdrożeniem podejścia integrującego kwestie praw człowieka, praw zwierząt oraz planety. Prace nad ramami prawnymi zrównoważonego systemu żywnościowego (SFS Law), legislacja dot. przeciwdziałaniu wylesianiu, Strategia Leśna, Strategia Bioróżnorodności to tylko kilka polityk i strategii oraz regulacji, które powstały, ponieważ władze UE zauważają, że podejście skoncentrowane tylko na jednej kwestii: prawach człowieka, prawach zwierząt czy ochronie środowiska nie odzwierciedla faktycznych interakcji i powiązań. Komisja Europejska prowadzi obecnie także konsultacje publiczne w sprawie nowej strategii Zdrowie na świecie.

Znamy także prace Ministerstwa Zdrowia dot. badań nt. wpływu funkcjonowania ferm zwierzęcych w Województwie Wielkopolskim. To kolejne badania, które w sposób



jednoznaczny wskazują na konieczność uwzględniania powiązań pomiędzy zdrowiem ludzi, zwierząt tzw. hodowlanych, ochroną zwierząt dzikich, rolnictwem zwierzęcym.

Mamy nadzieję, że Pan Minister przychylił się do naszej prośby i apelu o wsparcie kompleksowego podejścia One Health w pracach nad Traktatem Pandemicznym WHO.

Z poważaniem,

Daria Janowicz

Członkini Zarządu Green REV Institute